

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauilla (inzerati) se sprejemajo in veljá tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se čena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvzemai nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 145.

V Ljubljani, v četrtek 26. junija 1884.

Letnik XII.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“

edini slovenski konservativni dnevnik,

nastopi s 1. julijem drugo polovico XII. leta svojega izhajanja. Ker je mnogim č. g. naročnikom sedaj naročnina pri kraji, prosimo jih uljudno, naj jo izvolijo o pravem času ponoviti, da se jim bo zamogel list tudi zanaprej redno pošiljati. Ob enem naj pa, kakor do sedaj, tako tudi na dalje blagovoljno po ustrajnem razširjanju list podpirajo.

„Slovenek“ velja za Ljubljano ne da bi se na dom pošiljal:

Za celo leto 13 gl. — kr.
„ pol leta 6 „ 50 „
„ četrt leta 3 „ 30 „
„ jeden mesec 1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.
„ pol leta 8 „ — „
„ četrt leta 4 „ — „
„ jeden mesec 1 „ 40 „

Opravništvo „Slovenca“.

Slovani in Italijani v istrskem deželnem zboru.

Istrski deželni zbor je v torek 24. t. m. dovršil svoje letošnje zborovanje. Vsakdo se še spominja surovih napadov, ki so jih imeli lansko leto prenašati slovanski deželni poslanci ne samo od pouličnih razsajalcev, ampak tudi od svojih italijanskih sopolancev, ki so z velikim hrupom in ropotom zapuščali zbornico, kadar je kak slovanski poslanec hotel govoriti v svojem slovanskem maternem jeziku. Pečat pa je bila italijanska večina svoji nestrpljivosti pritiskala, ko je brez vsakega vzroka zavrgla volitev treh slovanskih poslancev. Dr. Vitezič je to brezobzirno ravnanje italijanske večine živo popisoval v državnem zboru in deželni glavar dr. Vidulič, ki je

tudi državni poslanec, odgovarjal je toraj dr. Viteziču, da on za dogodke v deželnem zboru ni nikomur drugemu odgovoren, kakor cesarju samemu.

Nekoliko vspeha je pa Vitezičev govor vedno le imel; nam se namreč dozdeva, da je ravno ta ojstra obsodba istrskih dogodkov v državnem zboru italijansko večino moralno primorala, da se je letos do slovanske manjšine nekoliko dostojniši obnašala. Potrdila je volitve na novo izvoljenih slovanskih poslancev in ostala je tiha in mirna, kadar je kak hrvatski ali slovanski poslanec spregovoril v slovanskem jeziku.

Jako bi se pa motili, da je italijanska večina proti slovanski manjšini postala pravičniša, kakor je bila; ostala je enako nestrpljiva in brezobzirna, če ne še hujša, kakor je bila prejšnja leta. To se je jasno pokazalo v četrti seji istrskega zbora. Obravnavala se je prošnja nekterih slovanskih občin za ločitev od občine Bolzet. Slovanska poslanca Spinčič in Laginja sta to prošnjo prav toplo priporočala v slovanskem jeziku in Spinčič je stavil predlog, naj se deželnemu odboru naroča, ako mogoče, še v letošnjem zborovanju zboru izročiti postavo, po kateri naj se občine Lanišče itd. od Bolzeta ločijo in vstanové kot samostojna občina. Italijanska večina dotičnega odseka pa je nasvetovala, naj se ta prošnja odbije. Pri tem nasvetu italijanskih poslancev ni vodilo načelo, da ni dobro občin rušiti, ampak edino le hrepenenje slovanske prebivalce kolikor mogoče pritiskati, italijanskim pa poskrbljevati čedalje več moč in veljavo. V ravno isti seji namreč se je obravnavala zadeva Kastavske občine, ki jo je pa deželni zbor že prej sklenil razrešiti v več občin. Zoper to razdelitev je deželnemu zboru došlo več peticij, toda italijanska večina se ni zá-nje zmenila, ampak je svetovala naj ostane pri sklenjeni razdelitvi. Zbor je seveda pritrđil obema nasvetoma italijanskih poročevalcev. Bolzetske občine ni hotel razdvojiti, ker bi se vsled tega slovanski poslanci izvili jerobstvu italijanskih zatiralcev. Kastvo pa je brez premislika

razbil, da italijanske občane odluči od slovanske večine. Da bi pa italijanska večina zakrila ta svoj skriti namen, izmislila si je prav ničev izgovor, ki pa ravno tako jasno spričuje silno sovraštva italijanske večine do slovanskih prebivalcev v Istri. Komaj sta namreč Spinčič in Laginja končala svoje slovanske govore, vstane podpredsednik dr. Amoroso ter v imenu italijanske večine naznanja, da je upravni jezik deželnega sabora samo italijansk in da zaradi tega večina svojim slovanskim tovarišem sicer ne bode branila govoriti v kakem drugem jeziku, da pa takih govorov ne more jemati na znanje ali se ozirati na stavljene predloge.

Kdor ne pozna lahonskih lisjakov, bi vsled te izjave dr. Amorosa morda mislil, da bi se italijanska večina ozirala na želje in zahteve slovanskih Istrijanov, ako bi njihovi poslanci v deželnem zboru govorili italijansko, da bi jih razumeli tudi Italijani. Pa ta nada je prazna; v prejšnjih časih so tudi slovanski poslanci v deželnem zboru govorili italijanski in vendar se talijanska večina nikdar ni zmenila za njih pritožbe, zahteve ali nasvete. Ravno tako bo delala sedaj, naj poslanci govoré že italijanski ali slovanski. To zopet spričuje ravnokar navedeni dogodek. G. Laginja stavil je gledé Kastavske občine svoj predlog, da naj se o nasvetu odsekovem prestopi na dnevni red, v italijanskem jeziku, in vendar je v zapisniku omenjene seje stalo, da so Spinčič gledé Lanišča, Laginja in Zamlič pa gledé Kastve govorili hrvatski in da se zaradi tega ne morejo v obzir jemati njihovi govori. Naj toraj slovanski poslanci počenjajo, kar koli hočejo, italijanska večina je gluha za njih besede in slepa za njih potrebe.

To dobro vedó tudi slovanski deželni poslanci in g. Spinčič je v peti seji deželnega zbora to tudi naravnost povedal. V tej seji namreč se je obravnavalo poročilo o šolskem napredku, in italijanski poročevalec dr. Constantini iz Pazina je trđil, da se je več šol v Tinjanu, Lindaru, Novakih pazinskih in drugod pohrvatilo. V najnovejšem času se je

LISTEK.

Pod Lipo.

22. junija.

Nedelja je. Dopoldne od službe božje gredoč, srečam tujega prodajalca svetlih ponarejenih hroščev, ki so na nitkah viseli in z nožicami mrgoleli. Videti je bilo, da se je možu mudilo, ko da bi bil nalašč prišel v Ljubljano prodajat te živalice in skrunit Gospodov dan. Jezen odidem domov in se napotim po kosilu na kmete, uživat čist zrak. Šel sem v vas Lipo, ki je dobila svoje ime od lepe lipe, ki slovi daleč po našem cesarstvu. Vležem se v hladno senco tega prekrasnega drevesa in se zamislim v svečanostne dneve lansko leto sredi meseca julija praznovane 600letnice. 11. julija 1883 smo presrečno vsprejeli svojega presvitlega vladarja. In kakošne so bile priprave za vredno praznovanje svečanostnih dni! Z združenimi močmi smo tekmovali drug z drugim, da bi dostojno in veličastno sprejeli presvitlega cesarja. Najvišji gost se je pa tedaj pri nas v Ljubljani in po vsi Kranjski tudi prepričal, da v Sloveniji prebiva Njemu vdan in zvest narod, čegar udje se ljubijo presrečno tudi med sabo. Kako je pa zdaj? — Zdaj me prebudi glasen šum in prepir na

lipi. Od lani sem je zrastle na tem lepem drevesu nekaj novih vej. Dve še ne prav leto stari veji ste se prepirali s starimi vejami, ki so doživele ene že dvanajsto, ene sedemnajsto leto. Mlade so hotele stareje vničiti. Tudi med listi obeh strank se vname prepir in huđ boj. Težko mi je pa povedati, zakaj so se prepirali. Znabiti še sami listi tega vedeli niso. Ves ta prepir je pa smeje še poslušal zunaj mene tudi blizo stoječi hrast in si mislil: Le pripravite se. Kmalo porasem s svojimi vejami in vas podušim in vničim. Pa solnce, ki svoje tople žarke razsiplje na vsa drevesa in dež, ki priliva vsem rastlinam, upam, bota tudi lipi pospeševala nadaljno rast. Zdaj se pooblači, pohleven dež se vlije na zemljo, pomoči in ohladi razburjene liste na lipi. — O da bi tudi na nas Slovence se že viil dobrodelen dež in ohladil vroče duhove!

Pri nas rasteta med pšenico tudi ljulika in kokalj, ki jih je vsejal čez noč dudobni duh. O da bi kmalo došle k nam pridne plevice in pomulile, ta plevel iz pšenice, predno dozori! Pa kaj bom govoril v prilikah. Nastal je med nami škodljiv, zgodovinsk prepir. Pozabili so Slovanski učenjaki, koliko je že Slovincem in sploh Slovanom škodoval domač prepir. Sloga jači, nesloga tlači. Naj bode že konec prepiru. Podajmo si prijateljski roke. Zapišimo si na svojo zastavo: „Viribus unitis“. Z združenimi

močmi delujmo vsak po svoji moči in v svojem delokrogu za korist in blagor naše lepe domovine in v čast in slavo cele Avstrije. Bodite pametni. Nikar ne hodimo po krivih potih. Skupno in složno sukajmo uma svitle meče in ne dajajmo v svoji lastni hiši svojega orožja sovražniku v roke, s katerim nas potem premaga in podjarmi. Ali nismo mi vsi veje in listi enega in tistega drevesa, Slovenske lipe? Zakaj se toraj prepiramo. Podpirajmo se rajši pri težavnem delu.

Bodimo složni in živimo v miru med sabo, da nam predobri vladar ne odtegne svoje milostne roke in nam ne pošlje v resnici pravih opričnikov à la Muljata Skuratov. Pa tega nas bo Bog obrvaroval, ako ne bomo krivo razlagali cesarjevih besed: „Jaz hočem mir imeti med narodi“. Med narodi naj vlada mir, med udi enega in tistega naroda naj pa gospodarji nemir? Tega mnenja gotovo ni naš cesar.

Ta teden imamo kres. Prosimo sv. Janeza Krstnika, da bi prekrstil glave pripravajočih se strank, nam vsem sprosil od Boga potrebnega miru, pisateljem pa daru prave modrosti, da bi napisali nad svojo mizo, kjer pisarijo škodljive članke za časopise in sejejo nemir, zlate besede: „Quidquid agis, prudenter agas et respice finem“.

Tenebrae Slovenicae.

ravno tako zgodilo s šolami v Lovranu, Nerezinah in Dragiči. Da bi se Lahom ne godila krivica, nasvetuje resolucijo, da naj se po vsih šolskih okrajih z mešanim prebivalstvom ljudske šole delé v dva oddelka, italijanski in slovanski, ter starišem na prosto voljo pripuščá, v kateri oddelek hočejo pošiljati svoje otroke. Proti temu nasvetu oglašil se je poslanec Spinčič v slovanskem jeziku, in se pri tej priliki obrnil zoper izjavo dr. Amorosa ter ob enem povdarjal, zakaj on in tovariši njegovi slovansko govoré. „Dvajset let, rekel je Spinčič, posluževali smo se slovanski poslanci, ki smo v deželnem zboru v manjšini, italijanskega jezika, in kaj smo dosegli? Nič, tudi na najskromnejšo našo željo se večina ni ozirala. Vsako nam je odbila. Ni ga toraj človeka na svetu, ki bi mi sedaj zabraniti mogel, da se ne bi posluževal materinščine. Italijani so jim celó odrekli pravico na obstanek v Istri, kakor da bi to ne bila njihova zemlja, kakor da bi slovenščina ondi ne bila na svojem mestu, in kakor da bi bila Istra talijanski svet! Mogoče je, pravi Spinčič, da se bo sedaj s hrvaščino več doseglo. Dosegli smo že vsaj to če ne več, da so nam nasprotniki javno priznati morali, da po Istri Hrvatje in Slovenci stanujejo, da nas nič več zatajevati ne morejo. Zanašamo se na vstrajnost in previdnost našega naroda, da se ne bomo samo obdržali, temveč da si bomo tudi svoje pravice priborili.“ Dalje Spinčič dokazuje, da se pri šolskem poduku ne godi krivica Lahom, ampak Hrvatom, ter konečno nasvetuje, naj se drug oddelek osnuje le tam, kjer je najmanj 40 otrok druge narodnosti v šoli.

V enakem smislu je govoril g. Laginja, ki je zlasti oporekal trditvi, da je Istra pohrvatena. „Ko bi avstrijska vlada le toliko pohrvatila Istro, rekel je govornik, kolikor pravica zahteva, bi častni dr. Constantini v svoji pisarni že davno moral imeti hrvatskega pomočnika.“

Ravno v isti seji prišla je na vrsto prememba občinskega reda, o kateri je zopet izvrstno govoril g. Laginja in sicer v italijanskem jeziku. Toda tudi sedaj se italijanska večina ni ozirala na njegove temeljite razloge in jih celó ni skušala pobijati, ampak je glasovala, kakor je bila prej določila. Tako se toraj slovanska manjšina zastoj bori zoper italijansko večino in bo morala še čakati in trpeti, dokler dospé do svojih pravic. Nadejamo se pa, da jih bode z vstrajnim in previdnim ravnanjem skoraj doségla in dospela do one veljave, ki jo po svojem številu po pravici zahteva in zasluži.

Pravi vir surovosti.

Od Kolpe, 23. junija.

Vesel sem bil, ko sem bral oklic visoke vlade do prečastitega knezoškofijskega konzistorija, da naj duhovnikom po deželi priporoča skrbno podučevati domačo mladino, ter tako delovati čedalje bolj na to, da se zmanjša surovost med njo.

Duhovnik na deželi podučuje po mogočnosti, kjer more, podučuje v šoli, kliče na prižnici, prosi v spovednici, opominja pa tudi v privatni obhoji, priporoča staršem in svari, ali žugati ne sme. Pri tem si duhovnik marsikterih skušenj pridobi, veselih, še več pa britkih. Take skušnje večidel v srcu duhovnikovem pokopane ostanejo in zapadejo za ta svet pozabljivosti. Upam, da se častitemu občinstvu ne zamerim, ako spregovorim besedico.

Kdor hoče vspešno podučevati, treba mu je spoštovanja pri tistih, ktere podučuje, brez spoštovanja ni zaupanja, brez zaupanja je najlepša beseda bob v steno. Hvala Bogu, da duhovstvo pri Slovencih še vživa spoštovanje in zaupanje, Bog ga mu ohrani v dober prospeh svete reči! Ravno to dokazuje, da Slovenec je pravi katolik splošno rečeno. Kot božji poslanec duhovnik pri dobrih katolikih vživa vso veljavo, a ne tako pri liberalcih, naj bodo že Slovenci ali pa Nemci. Liberalizem dobrega katolika rad imenuje mračnjaka, ultramontanca, tesnosrčneža, prenapetneža in kar je še takih olupševalnih izrazov, ki se svobodi kaj slabo prodajajo, ktero oznanjevati misli liberalizem.

Pri liberalcih vsih stanov duhovnik katoliški pa tudi „ultramontanec“ nima nobene veljave. Na liberalno časnikarstvo se duhovnik ne more in ne sme opirati. Liberalno časnikarstvo podira veljavo duhovnikovo, mu jemlje zaupanje pri občinstvu in tako ovira njegovo delovanje. Kaj hočemo! člove-

kova natora nagiba se k slabemu, posebno rada k nepokorščini tako, da otroka pri desetih letih bi imel za svetnika, ako se nikdar še nič pregrešil ni zoper pokorščino. Le prelahko se dá veljava podkopati, pridobiš si je pa težko. Liberalna dōba ni podpirala veljave duhovnikov niti v šoli, niti na prižnici, niti drugje. Odrivala je liberalna dōba duhovnika, kjer je le mogla, odrekala mu celó zmožnost in pravico v politične reči se vtikati. Bolj modri možje kmečki, posebno če so bili še malo liberalni, so smeli politikovati, taki so postali župani, ali duhovnik moral bi molčati. Tak mož imel je besedo, a duhovnik ne bi bi smel imeti besede, dostikrat boril se je za besedo; a če mu je s tem rastlo spoštovanje pri faranih je drugo vprašanje, ker se je ščuvalo zoper njega. Ne dajte se od farjev slepiti, tako slišalo se je na voliščih. Ni čudno, da se je spoštovanje do duhovnikov zmanjševalo pri ljudstvu, a to kaj mračno vpljiva na ljudsko odgojo.

„Lepa beseda, lepo mesto najde“, to vé duhovnik, po tem se ravna: zdatne pomoči in podpore pri izvrševanju svojega težavnega poklica ne najde. Pokorščina voljna faranov mu ga edino zljajša in olajšuje, a ta se po liberalizmu podkopuje. Z lepo besedo skuša duhovnik oblaževati, a lepa beseda najde lepo mesto le v srcu dovzetnem, za nedovzetno srce je kaznjevalna pravica. Spačena mladina dostikrat za cerkev ne mara, liberalizem dela na to, da bo prosta v hudobiji. Le en sam izgled iz lastne skušnje. Neko nedeljo, ni še dolgo tega, grem zjutraj v cerkev. Služba Božja se je že začela, nekteri mladi ljudje pa so mirno sedeli na obzidju, precej daleč od cerkve. Po okoliščinah soditi ni bilo lahko misliti, da bi se vdeleževali sv. opravila. V cerkvi bilo je prostora dovolj, toraj jih memogredé opominjam: „V cerkev bi bilo bolje iti“. Surov odgovor dobil sem na to opominjevanje, rekoč: „Bolj, je bolj!“ Kaj sem hotel, šel sem svojo pot, oni pa so likali in oblaževali si srce na obzidju. Liberalizem se za take reči ne zmeni, v kazenski knjigi se ne najde lahko paragraf za to, mladini pa le raste greben in pohujšanje rodi pohujšanje.

Dovolim si še nekatere opombe. V preteklih časih dobili so surovi fantje s palicami, ako so se stekli, dobili so jih pri postavni gosposki, potem so šli mirno domov. Ako se je rogovilež še pregrešil, dobil je zopet povabilo, zopet so mu jih po pameti naštel. Na zadnje se je vendar-le naveličal po palice hoditi k „komisiji“, zlasti še, ker takega popotnika vaščani navadno niso pomilovali, ampak se mu smejali. Zdaj se pa kaj rad odreže: „Kaj pa je za to, če sem zaprt“. Če je on tako surov, da loputne svojega tovariša s krepelcem ali pa še celó s kolcem, zakaj bi ga gosposka s palico ne smela opomniti, da boli človeka?

Županstvo bi moglo v nekterih zadevah duhovnika podpirati. Ali v liberalni dōbi so bili le liberalni župani priljubljeni. Liberalni župan pa ne pomaga duhovniku že iz nazora ne, ker je liberalen, duhovnik pa mračnjaško potrebno zlo. Ali ko bi tudi županstvo duhovniku hotelo pomagati, vendar nima dosti moči in pomoči za to. Županstvo se rogoviležev samo boji, je veselo, da ne pride z njimi v neprijetno dotiko. Župan ima večidel svoja posestva, misli si: Noč ima svojo moč, rogovilež pa svoje muhe, naj ga kaznujem, ponoči mi bo zagodil še drugače kot z mačjo muziko. Naj bo kakor mora biti. Ni povsod tako, a vendar zna biti kje. Liberalizem odriva v šoli krščanski nauk, težko gleda duhovne vaje, najrajši bi vse to izbaenil iz šole. Vzgojiti hoče tudi kmeta brez vere za prihodnje življenje in plačilo.

Kdo je strupenemu slepcu pač to pravico dal, ko je več kot zadosti spričana resničnost odrešenja po Kristusu? On, pravi, hoče ljudi odrediti človekoljubne. Kmet ne bo nikdar to, kar liberalizem iz njega hoče storiti, to ni mogoče! Liberalcev v gosposki suknji, ki novee dobiva iz gotove blagajnice, je lahko brez vere, pa zraven tega še poln humanizma ali humorizma, kakor hočete, ker se mu vsaki dan gotova počenka peče, potlej pa se zabava po svoji volji in na družega ne misli dosti. Ali kmet je trpin, mora trdo delati. Ves dolgi dan od ranega jutra do poznega večera, ne sme se zmeniti za vročino. V potu svojega obraza kruh pridelnjuje, zá-se obdrži le najslabši košček, drugo prodá za davke in opravke, pogosto ga stiskajo še dolgovi ali nesreče. Zvečer je pri svoji najboljši volji tako truden, da komaj čaka, da malo pade na kakšno klop se odpočit. Po zimi ga

tare mraz, včasih beda, zaslužka dobiti dosti ni, za denar je trdo. Slika ta je tužna, ali verjemite, da med kmečkim stanom je največ takih slik. Jaz vem, kaj se pravi kmet biti, sem bil prej kmet, preden sem po šolskih klopeh hlače trgá, poznam kmečki stan. Vero kmetu znate vzeti, ali humanitete (človekoljubja) po liberalnem kroju ga ne naučite nikdar. Gorje vam potlej, ko kmečkemu stanu vera zgine, upanje prihodnjega življenja in plačila vgasne. Takoj vam postane anarhist. Še zdaj ga lahko slišite, ako hočete, kako pri svojem trpljenju srečne šteje na svetu nje, ki imajo denar, da morejo zložno živeti. Nikar ne mislite, da vam bo kmet delal še za bornih 25 ali 30 soldov ves dolgi dan pri borni kmečki hrani, ako ne bo imel več upanja prihodnjega življenja in odrešenja. Ako ga liberalizem prevari in ogoljufa za najdražji biser sv. vere (jaz mislim ves kmečki stan, ne posameznih nesrečnežev, ktere vendar še občina in postava po večjem k redu sili) hotel bo na tem svetu zložno živeti. Brez premoženja se pa ne dá zložno živeti, segal bo toraj po njem. Kaj mu je! Ako umrje, misli si, konec je le njegovega trpljenja in revšine za vselej. Zložno živeti, ali pa umreti, take nazore kažejo zdaj anarhisti, takih in nič drugačnih je zmožen kmečki stan brez vere. Spoznajmo odločno, da liberalizem ni za nobeno odgojo, odpovejmo se mu popolnoma za vselej, odbijajmo ga povsod, kjer se pokaže z vsemi postavnimi pomočki, ker on tira posredno in tiho narod v gotov propad in pogin. Zato vrli „Slovenec“ nikar ne molči, odkrivaj rane takoj brez strahu, da se začnejo celiti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. junija.

Notranje dežele.

Gledé deželnozbornskih volitev na *Moravskem* si bivši minister Chlumetzki vse prizadeva narodne kandidate, kjer le mogoče, spodrinuti, ali pa če to ne gre, da bi jih nadomestili z nemško-liberalci, pa razpošlje svoje satrape, ki na njegovo besedo po deželi po českih okrajih raznašajo glasilo: „Same kmete volite, oni poznajo najbolj vaše potrebe in bodo najbolje za vas skrbeli“. Pri tem pa Chlumetzkega vsa druga misel vodi, kakor pa v resnici skrb za česki narod na Moravskem; on pri vsem tem skrbi za svoj žep in za svojo nemško-liberalno stranko. Chlumetzki, ki je sedaj vseskozi podoben Mefistu, ki vedno zanikuje, si misli: ako se mi posreči Moravce preplahtati, da vresnici same kmete volijo, je zmaga naša v deželnem zboru; kajti kmetje nimajo tiste discipline in ne razumejo tiste fine taktike, ktere mora vendar-le vsak poslanec kolikor toliko imeti, ako neče svoji stranki in skupni stvari, ktero stranka zastopa, škodovati, namesto da bi ji koristil. Toda nadjamo se, da bratje Moravani ne bodo rok križem držali, ampak da bodo z besedo in peresom podučili svoje volilce, koga naj volijo, ki bo deželi in narodu v prid delal in koga naj zavržejo. Res prav želeli bi bilo, ko bi se letos Moravanom posrečilo v deželnem zboru zadobiti narodno večino, ktera se jim vsled dveh tretjin narodnega prebivalstva ondi vendar na vsak način spodobi.

Kako silno so *Graničarji* na Madjare razburjeni, kazal je poslanec Pejaković v hrvaškem deželnem zbornu na 23. t. m. On pravi, da je ime „Madjar“ v Vojaški Krajini toliko pristujeno, da se še glasno izgovoriti ne sme. Sploh je pa ondi povsod razširjen ravno tisti duh, kakor je vladal l. 1848. Kakor poslednjikrat Starčević, tako je danes baron Rukovina prerokoval bližajoči se polom ogerske države, na katerem je najbolj zavisnost monarhije od Rothschilda prizadeta; nič manj pa Bismark in madjarska dozdevnost in slavohlepnost. Rukavina svari Hrvaté, naj se ne dajo zapeljati madjarskemu vabljenku, ki hoče po Hrvaškem zopet vodo kaliti, kakor l. 1858, kjer misli potem ribe loviti; finančni minister Szapary hoče pa Hrvaško nalašč gmotno vničiti. Starčević pa po stari robati navadi napada bana, vlado in večino, očitajoč jim podpiranje privilegirane ropanja in tatvine. Madjari dèrejo Hrvate pri živem telesu, pravi Starčević, ban jim pa pomaga. Predsednik klical ga je trikrat na red, Starčević se pa ni dal motiti in je naprej zabavljal toliko časa, da je izgovoril.

Vnanje države.

Odlična Bolgara, Stefan Gešov in Kristo Kristov, popotujeta kakor narodna poslanca pooblaščena od skupnega bolgarskega naroda po celi Evropi in se na vsakem vladarskem dvoru oglašita s prošnjo za *združenje Bolgarije in istočne Rumelije*. Gešov je splošno izobražen mož; Kristov pa nima posebnih študij, timveč na ljubezni do domovine, narodne zavesti in skušenosti v življenji. Povsod jih blagovoljno sprejemajo.

Lavorike, ki si jih je knez Dondukov gledé polne pridobitve *oaze Merv in Turkmenskih*

rodov v srednji Aziji za Rusijo pridobil, Angleže silno v oči bodejo. Da bi Angleži sami s seboj in z Egiptom toliko posla ne imeli, bi že gledé ruskega postopanja v srednji Aziji druge strune napeli, tako pa prav nič ne morejo storiti, kar tiho morajo biti in — ako se jim ljubi, od daleč lahko gledajo, kako lahko se bodo ondi Rusi vtrdili. Turkmenski rodovi in njihovi poglavarji so ruskega zastopnika, kneza Dondukovega, z največjo častjo sprejeli, kar jim je le mogoče bilo; Dondukov jim je pa odlikovanje zopet na ta način povrnil, da je materi prvega in najodličnejega poglavarja v carovem imenu podaril dragoceno obleko, v katero so zlahtni kamni vpleteni. Tudi perzijski šah poslal je nalašč enega svojih poslancev v Merv, da pozdravi ondi kneza Dondukovega.

„Germanija“ predlaga naslon *Holandške*, kateri je poslednji princ vladarske hiše Nassau-Oranske umrl in je le še polpetoletna princesa Wilhelmina sè svojim skoraj sedemdesetletnim očetom, kraljem Wiljemom III. na življenji, na memško državo in povdarja, da je take zaslombe zapučeni kraljevini treba. Drugi časniki nemške države pa odločno nasvetujejo, da mora Holandska sama za-se ostati in na mlado princeso čakati, ktera je določena za mater novemu krepkejemu kraljevemu rodu, kakor je bil dosedanji. Da bi Nemčija Holandiji predlagala v resnici kako zaslombo ali pa morda še celo aneksijo zahtevala, ni prav nič vrjetno, ker bi se na prvi korak Francozi z mogočnim in srditem „stoj“ oglasili, drugič bi pa tudi skupna Evropa s to pridobitvijo na nemški strani nikakor ne bila zadovoljna, kajti preveč bi kazila evropsko ravnotežje; tretjič bi se pa priklopu k Nemčiji nihče bolj ne branil in ne upiral kakor Holandijci sami, ki se poleg svoje trgovine tudi svoje samostojnosti zavedajo in na vsak način sami svoji ostati žele.

Pogodba med *Angleško* in *Francosko* gledé Egipta je v popolnem pomenu zmaga francoske politike nad angleško; zmaga francoskega naroda nad Angleži, tistega francoskega naroda, kterega so Angleži na vse mogočne načine tako strastno in skrbno iz Egipta odpravili. Res je, da je Francozom pri tem slučaju jako dobro služila zadrega Angležev, kamor jih je pripravila lastna malomarnost in prevzetnost, toda nikakor se jim (Francozom) ne more odrekati ročnost, s katero so se stvari podstopili. Na jako pameten način razvili so prapor, pod katerim se hočejo potegovati za evropske koristi ne da bi v prvi vrsti na svoje gledali, dobro vedoč, da jim bode ravno na ta način najbolj mogoče lastne koristi pospeševati, gojiti in čuvati. In tudi pri tem postopanju se Francozom poseben takt, ki jih pri vsakem koraku odlikuje, ne more odrekati. Kako lahko bi bili zadevo na tak način v roke vzeli, da bi bili Angleže popolnoma v kot potisnili, da bi jih bili do celega osramoteli, kar so Angleži zavoljo svoje nezmerne zanikarnosti gledé Egipta in Sudana popolnoma zaslužili. Francozi pa tega niso storili, temveč so jako trezno prevdarili, kaj bi bilo dobička, ako bi Angleže iz Egipta potisnili, in kako bi se stvar sploh za nje razvila, ako z Angleži vzajemno postopajo in so spoznali da je poslednje boljše, posebno že za to, ker noben narod na svetu ne pozná tako natančno angleškega umazanega političnega značaja, kakor ravno Francozi. Kako pa se bo pri vsej tej komediji, ki je Francozom na veliko korist, Gladstonovo ministerstvo počutilo je pa zopet vprašanje, ki se bo v kratkem času določilo.

Izvirni dopisi.

Od Litije, 25. junija. (*Nova maša.*) Preteklo nedeljo 22. junija smo imeli pri sv. Križi novo mašo; opravljal jo je novomašnik gospod Karol Miklavčič, po domače „Klemšinov“. Govornik na prižnici mu je bil naš deželni poslanec gospod dr. J. Sterbenc, župnik Hrenoviški in večletni prijatelj Klemšinove hiše, ki je v jedrnatem govoru, z lepo, počasno besedo razlagal pomen mašnika pri altariju. Ker je nova maša v naših krajih kaj redka dogodba, ker je bilo vreme vgodno in ker je Klemšinova hiša daleč spoštovana, je bilo mnogo gostov in ljudstva, da ni imela lepa in krasno okinčana cerkev prostora za vse. Po maši so nas izborni in ljubeznjivo pogostili in med pokanjem možnarjev in prelepim petjem po pevcih iz Litije so se vrstle navdušene napitnice odličnim višjim in tudi gostom. Gosp. novomašnik je tudi že dobil svojo službo v Paznu. Bog mu daj krepkega zdravja in zadovoljnost, ter ohrani njega in Klemšinovo hišo na mnogaja leta!

Blizo Nanosa, 24. junija. (*Domači prepír.* *Občinske volitve.*) Dopis iz Notranjskega o domačem prepíru nam ugaja vseskozi; vemo, da se včasih bratje, stariši in otroci prepírajo in sodnijsko tožarijo, vendar to je omejeno na ožje kroge; prepír med „Ljubljanskim listom“, „Slovanom“ in „Slov. Narodom“ se pa širi po vsem Slovenskem; kdo naj ima iz tega kaj prida, kdo se ga naj veseli! Mi

pošteni Slovenci gotovo ne, ampak naši odpadniki in nasprotniki, ki potem naše umazano perilo po svetu še bolj raznašajo. Vi gospodje vredniki ste vsi grešili, delajte na sprijaznavanje, naši nasprotniki naj ne gledajo naših ran, za ktere nimajo sočutja in zdravila, ampak zasmehovanje.

V Postojnskem glavarstvu je največja soseska v Hrenovica h. 9. junija smo imeli volitev novega župana in svetovalec za tri leta. Z večino absolutno je bil izvoljen za župana Anton Lenasi, mož že bolj priletan, pa vseskozi pošten in značajan, ki je že zadnja štiri leta županoval. Tudi on ima svoje nasprotnike. Pri nas ni vprašanja, ali Slovenec ali nemškutar ali Lab, ker Slovenci smo vsi, ampak osobnost. Sedež županstva je pri fari na hribu, in je toraj v središči vse županije; so pa soseskine odborniki iz skrajnih vasi, ki bi županijo radi strgali in kake tri ali štiri županije napravili, ker mislijo, da bi manj stroškov prizadevalo. Pa županija se tako hitro ne dá strgati, kakor nekteri mislijo in potrpeti ne morejo; tako bi odborniki iz Bukovja in Gorenj radi bili za-se ter še vas Predjamsko saboj potegnili; ako samostojni ne postanejo, bi se radi združili s Postojno, ktera se jih pa iz vseh moči brani, in bi rada se še drugih vasi znebila. Da je volitev napravila neprijaznih razmer, si lahko mislite; da so nekteri pa žugali, da bodo drugi svoje glasovanje obžalovali, ni lepo. V bratovski slogi je županija dolgo let obstajala, v bratovski slogi naj bo tudi zanaprej; njeno razrušenje naj se pa godi po postavni poti, ako komu ugaja.

Iz Kremša, 23. junija. (*Volitve v deželni zbor. Železnični klub.*) Tukajšni volilni odbor razglasil je protest zaradi kandidata v deželni zbor, državnega poslanca g. Richterja. Ta protest se glasi: „Med možmi, ki se potegujejo za mandat v deželni zbor, se nahaja tudi učenik na tukajšnji pred nekimi leti od nižje-avstrijskega deželnega odbora napravljeni obrtni šoli, ktera se iz zgolj deželnih stroškov podpira, g. prof. Richter. Ako tega gosp. učitelja misel spodbuja, da njegovo zastopanje v deželnem zboru bode deželi zboljšalo finančne zadeve, bi bolje storil, ako se namenjenemu poslu odpove, ker bo na ta način prihranil deželi lepo svoto, ktera mu jo mora, ako bode izvoljen, za celi čas, kterega potratil v zborovanji, plačevati za učiteljstvo. Očitno je, da je gosp. Richter, ki je bil zaradi parlamentarskega posla učiteljstva skozi šest mesecev oproščen, vendarle kot učitelj prejemal svojo popolno plačo.“

Če g. Richterja slednjič politične zadeve tako zanimivajo, da misli v deželnem zboru neobhodno potreben biti kakor v državnem zboru, in ker je njegova občutljivost enaka tisti njegovih tovarišev, (kterih tukaj ne bomo imenovali), bi ta učitelj prav dobro storil ako se temu poslu povse vdá, ne pa na stroške naše dežele.

Kar je g. Richter v minulem državnem zboru za našo deželo storil, je po razsodbi neprestrašenih prav pičlo; govoril je sicer parkrat, a to je pa že vse. Poslušalo ga je le malo, ker njegov govor ni segel do nikake zanimivosti. Svetujemo toraj gosp. Richterju, naj se poprime svojega posla kot učenik, vse drugo mu ne bo prineslo nobenih lavorik. Satisque!“

Preteklo nedeljo imel je klub železničnih uradnikov na Dunaji izlet v Kremš. Poseben vlak pridrdral je z njimi $\frac{1}{4}$ 1. uro. Kremšarji so jih sprejeli na dvorišči z živahnimi „živio“ — a pardon, hoch-klici. Občinski svetovalec in načelnik razstavnega odbora, g. Hofbauer, pozdravil jih je v dolgem govoru. Peljal jih je potem z godbo po celem mestu in nazadnje v poslopje za telovadbo. Po mestu letelo je šopkov in celó vencev in cvetlic na goste. Mesto je bilo okinčano z belo-rudečimi in črno-rumenimi zastavami. Na vrtu telovadbe tudi tako zvani „Festplatz“ igrala je tukajšnja vojaška godba pešpolka nadvojvoda Sigmund št. 45. Med tem vrstilo se je tudi petje, naposled ples. Odrinili so jo zvečer ob $\frac{1}{2}$ 11. uri zopet na Dunaj in sedaj je Kremš zopet miren. Samo Donava jih nekoliko plaši, ktera je zaradi neprenehlivega tridnevnega deževanja silno narastla in žuga stopiti čez svoje bregove ter vničiti njih dobro kazajoče poljske pridelke. Včeraj nehala je deževati; mislim da tudi Donava bode nehala se napenjati, kar je želiti. Rožanski.

Domače novice.

(*Koroški Slovenci*) se prav živahno pripravljajo na prihodnje volitve, in upati je, da bodo več za-

stopnikov dobili za deželni zbor, kakor doslej ko so imeli edinega g. Einspielerja. Ravnokar je prišla na svitlo prav po domače spisana knjiga z naslovom „Zlati kjuč za srečne volitve na svitlo dal in založil Filip Haderlap“. Gosp. pisatelj svojim slovenskim rojakom piše: „Zlata in srebra nimam; pa kar imam, to vam dam: dobre in zlate nauke za prihodnje volitve. Berite jih, berite še enkrat; premislite in prevdarite, in potem pojdite k volitvi“. Knjižica na 38 straneh obsega sledeče izdelke: 1. Kaj je liberalizem? 2. Naš deželni zbor in denar. 3. Naš deželni zbor in volilna postava. 4. Naš deželni zbor in slovenski jezik. 5. Naš deželni zbor in sedanje ministerstvo. 6. Kaj hoče pa naša stranka? 7. Ali mi res kalimo deželni mir? 8. Ali mi res Slovincem branimo, da bi se nemško učili? 9. Volitve so pred durmi. V poslednjem oddelku pojasnuje g. pisatelj, kaj je volilec storiti, da izvolijo dobre poslance ter sklepa z naslednjimi besedami: „Slovenci na Koroškem! Vaši bratje na Štajarskem in v Istriji so pri zadnjih volitvah sijajno zmagali nasprotnike; Slovenci na Kranjskem stojijo trdno ko skala. Ali boste mar samo vi dremali in vse v nemar puščali? Vedite, ves slovenski rod zdaj na vas gleda; pokažite se može korenjake, da bo vaše ime častno pred svetom! Slovenci, zapomnite si to: kakor si boste postljali, tako boste ležali.“

(*Požar.*) Na Vevčah je včeraj popoldne gorelo. Ogenj se je baje prijel kurjavnice, in se je razširil po tesarnici in mizarnici ter napravil škode za kakih 6000 gld. G. okrajni glavar Mahkot bil je eden med prvimi pri ognju, nekoliko pozneje pripeljal se je tudi g. deželni predsednik baron Winkler na pogorišče. Ljubljanska požarna bramba prišla je bila z dvema brizgalnicama na pomoč in je zabranila, da se ogenj ni še dalje razširil.

(*Vojaška godba*) svira pri lepem vremenu danes popoldne pod Tivoli sledeče komade: 1. Koračnica. 2. Ouvertura iz opere „Semiramida“, Rosinijeva. 3. „Publicisti“, valček Strausov. 4. Indijska koračnica iz opere „Afrikanka“, Mayerbeerova. 5. „Der Klügere gibt nach“, polka-mazurka iz operete „der lustige Krieg“, Strausova. 6. „Poslano“, polka Strausova.

(*Vegeterijanci v Ljubljani.*) Tržna cena govejemu mesu raste od leta do leta z neverjetno hitrostjo. Tako se je prodajalo meso goveje živine 28. junija 1876 kilogram še po 48 kr., zdaj stane že 64 kr.; teletnina je bila pred devetimi leti še po 44 kr., zdaj pa moraš plačati za kilogram telečjega mesa 56 kr. Tedaj je poskočila cena v teku devetih let mesu za 16 in pečenki za 12 kr. To je, če dobro premislimo in računamo, strašna dragina za Ljubljano. Letos plačuje družina, ako hoče kilogr. mesa kuhati in pečenko peči, za goveje meso, če odštejemo petke in zapovedane postne dni, za 300 dni na leto 48 gold. ali na mesec 4 gold. in za teletnino 36 gold. ali na mesec 3 gold. več, ko leta 1876. Revneje družine, se ve, da nimajo vsak dan pečenke ali še celó nikoli, pa jim tudi današnja previsoka cena mesu take preglavice dela, da bodo (nektere so to že storile) nehale kupovati in kuhati meso. Gospodinje ubožnih in srednjih stanov kuhajo jedila iz rastlinstva in počasi se odvadimo mesnih jedi in postanemo „vegeterijanci“ ne ravno iz ljubezni do teh jedil, ampak zaradi predragega mesa. — Znabiti bodo pozneja leta, ko se nekoliko goveja živina pomnoži in ceneja postane, naši mesarji ceno mesu znižali in otroci današnjih „vegeteriancev“ se bodo o kakem tako mrzlem kresu, ko letos, zopet z govejo juho lahko pogreli.

(*V doktorja bogoslovja*) bil je 25. t. m. na Dunajskem vseučilišču promoviran č. g. Franc Sedej, profesor svetopisemskih ved na osrednjem semenišči na Goriškem. Obširneje poročilo prinesemo prihodnjič v dopisu z Dunaja.

(*Isterskega deželnega zbora deputacija*) se 7. julija pokloni cesarju v Pulji pri njegovem dohodu.

(*Premeščenje.*) Lošinski okrajni glavar, glasoviti gospod Ellusheg, je premeščen na izpraznjeno mesto okrajnega glavarja v Pulj. Preblizo, družega nič.

(*„Edinost“.*)

(*Vabilo k veliki slavnosti*), ktero priredi „Slovensko bralno in podporno društvo“ v Gorici v nedeljo po sv. Cirilu in Metodu, na dan 6. julija t. l., ki se bode blagoslovila društvena zastava. — Spoređ. 1. Na jutro: Sprejem slav. društev in preč. gg. gostov po društvenem odboru. — Ob 9. uri dopoldne se snidejo vsi udje „Goriškega bralno-podpornega društva“ v društvenih prostorih na Travniku „Restavrant Pilsen“. Tam naj se blagovoljno zboró tudi došli gostje in zastopniki raznih

društev. Ob 9^{1/2} skupni odhod na Kostanjevico. 2. Ob 10. uri dopoldne: na Kostanjevici sv. maša, ki se bo brala na prostem. Pri sv. maši svira godba Tržaškega „del. podpornega društva“ in poje pomnoženi pevski zbor. Po sv. maši: a) Pozdrav kumice, visokorodne gospe Dragotine grofinje Lanthierijeve in prečastitih gospodičin družic. b) Blagoslovljenje društvene zastave. c) Poklonitev trakov novo blagoslovljeni zastavi po visokorodni kumici, po deputaciji „ženskega oddelka delav. podpornega društva Tržaškega“ in po deputaciji Goriških Slovencev. d) Slavnostni govor društvenega predsednika. Po slavnosti: odhod v mesto, kjer se v društvenih prostorih zastave shranijo.

Ob 1. uri popoldne: Slavnostni banket na vrtu „Katerinijeve gostilne“. Rodoljubi, gostje in društveniki, ki se hočejo vdeležiti ovega obeda, naj se oglasio vsaj do 3. julija t. l. pri predsedništvu „bralnega in podpornega društva v Gorici“. Oseba plača 2 gold. Pri banketu svira Tržaška godba in poje možki zbor. Konec ob 4. uri popoldne.

Ob 6. uri zvečer: Velika beseda na vrtu „Katerinijeve gostilne“. a) Svira godba vojaška c. kr. peš-polka vojvoda Ludovik bavarski št. 62. b) Slavnostna deklamacija. c) Slavnostna kantata. d) Deklamacija Zilske Slovenke. e) Petje. Pojeta Tržaški in Goriški pevski zbor. f) Umetna razsvetljava. Vhod je dovoljen vsem domačim društvenikom, udom vabljenih slov. društev in rodoljubom ter prijateljem našega društva. Vstopnina za osebo 30 kr. Radodarne nadplače se hvaležno sprejmejo. Vstopnice se bodo dobivale dne 5. in 6. julija t. l. od 1.—4. ure popoldne v društvenih prostorih na Travniku in na dan svečanosti od 4. ure naprej pri vrodu na omenjenemu vrtu. Natančni program „besede“ se kasneje proglasi.

Društveni odbor se nadeja obilnega p. n. slav. občinstva in uljudno prosi v prav mnogobrojno vdeležitev. S posebnim visokoštovanjem:

Odbor „Slov. bralnega in podpornega društva“.

V Gorici, 12. junija 1884.

(Trgovinska in obrtna zbornica.) (Dalje.) G. M. Pakič poroča o prošnjah sedmerih obrtnikov, da bi se jim dovolilo rokodelski obrt nastopiti in samosvojno izvrševati, ne da bi morali izkazati sposobnost za nastop obrta:

1. Edvard pl. Farkaš pravi, da bi se mu dovolilo peči domač kruh, ne da bi moral izkazati, da se je tega obrta učil. Mestni magistrat Ljubljanski kakor tudi pekovska zadruga se izrekata proti prošnji, ker prosilec ne izkaže spričeval, da se je tega obrta učil in kot pomagač delal. Tega mnenja je tudi odsek gledé na jasna določila zakona z dne 15. marcija 1883, drž. zak. št. 39, ter predlaga: Zbornica naj se c. kr. vladi izreče za odbitek prošnje.

G. V. Petričič izjavi, da se bo v tem slučaju zdržal glasovanja.

G. zbornični tajnik omenja, da c. kr. deželna vlada gledé na jasna določila § 14 zakona z dne 15. marcija 1883 ne bo prošnji ugoditi mogla, naj že bo v tem slučaju ukrep zbornice kakoršen koli.

G. K. Luckmann pravi, naj bi se zbornica izrekla za dovoljenje, ker se vendar more misliti, da ima prosilec sposobnost za ta obrt, ker je skozi več let, če tudi brez dovoljenja pekla domač kruh. On meni, da se z novim obrtnim redom ni nič hasnovitega napravilo za obrtni.

G. podpredsednik Jan. Nep. Horak omenja, da so tisoči obrtnikov za premeno obrtnega reda prosili. On ne more v tem slučaju poglašati se s predgovornikom, in še le izkušnja bo učila, če vpeljava izkazanja o sposobnosti prinese pričakovano hasen ali ne. Take izkušnje se pa ne bodo moglo dobiti, če se bo delalo proti jasnim določilom zakona, ter se priporočala vsaka prošnja, naj je utemeljena ali ne. V tem slučaju prosilec ni utemeljil svoje prošnje, in če se prosilec, kateri je prodajalec moke, dá dovoljenje za pekarenje kruha, došlo bo gotovo 14 takih prošenj, in bilo bi težko odbiti jih, če se gori omenjenemu prosilecu dá dovoljenje ter se oprostí izkaza sposobnosti. V Ljubljani je sploh število pekov toliko, da bi ne bilo želeti, da se pomnoži, če se neče škodovati zdanjim pekom. Gosp. govornik toraj priporoča, naj se vzprejme odsek predlog, ter izreka prepričanje, da tudi c. kr. dež. vlada ne bo mogla ugoditi prošnji.

G. K. Luckmann priznava, da je mali obrt bolan, a prepričan je tudi, da novi obrtni zakon ne bode oskrbel dela, da se sploh ne bode na bolje obrnilo, da bode ta zakon tekmovalje zmanjšal, ter da 10 let ne bode obstal. Mali obrtniki vzeli so delo le stroji, ne pa prostost obrtov.

Pri glasovanji se sprejme predlog g. K. Luckmanna z večino glasov.

2. Marija Dolence iz Ljubljane prosi, da bi se ji odpustil izkaz sposobnosti za obrt kolačnika in čajne pekarije. Mestni magistrat ne more prošnje priporočati na podlagi izjave pekovske zadruge, da si je gotovo, da zna prositeljica domač kruh in fine kolače peči. Odsek pa je mnenja, da si je prositeljica v 17 letih svojega službovanja kot kuharica pridobila sposobnosti, ktere opravičujejo trditev, da nje izvrstna spričevala o službovanji nadomestujejo spričevala kolačnika o dveletni pomagaški službi. Odsek stavi predlog: Slavnostna zbornica naj blagovoli prošnjo podpirati.

Zbornica vzprejme predlog.

3. Antonija Grilanez iz Hraš prosi, da bi smela nastopiti in samosvojno izvrševati pekovski obrt; s spričevali ne more dokazati, da se je učila tega obrta, dokaže pa, da je čez dve leti samosvojno izvrševala pekovski obrt. Županstvo Postojna potrjuje, da ima prositeljica sposobnost za ta obrt in c. kr. okrajno glavarstvo priporoča prošnjo, zatoraj je odsek zadobil prepričanje o nje sposobnosti za pekovski obrt ter na podlagi ministerskega ukaza z dne 14. januarja 1884 predlaga: C. kr. deželni vladi se nasvetuje, da prošnjo usliši.

Predlog se vzprejme.

4. Neža Perko, gostilničarica v Planini, prosi, da bi smela samosvojno izvrševati pekovski obrt. Spričeval o sposobnosti za ta obrt ne more predložiti. Prositeljica je skozi 5 let samosvojno izvrševala že ta obrt, kar kaže pridobinski izkaz. C. kr. okrajno glavarstvo v Logateci priporoča prošnjo in odsek, strinjajoč se s tem priporočilom in prepričan o sposobnosti prositeljice za ta obrt, predlaga: C. kr. deželni vladi se nasvetuje, da prošnji ugodí.

Zbornica predlog jednoglasno vzprejme.

(Dalje prih.)

Telegrami.

Trst, 25. junija. Danes zjutraj pričela se je pomorska bitka za vajo, pod vodstvom pomorskega komandanta viceadmirala pl. Sternecka. Vojni parniki postavili so se po trije nasproti, torpednice so jih pa obsipale. Z gledalci napolnjeni bili so štirje Lloydovi parniki in mnogo privatnih ladij, ki so vse vajah sledile. Višave okoli Trsta so vse zasedene.

Dunaj, 26. junija. „Wiener Ztg.“ razglašá imenovanje grofa Szescena za vrhovnega dvornega maršala.

Gradec, 26. junija. Devet anarhistov so porotniki spoznali krivih in jih je sodnija obsodila na hudo ječo od 13 mesecev do polčetrtega leta. Drugi so bili oproščeni.

Zagreb, 25. junija. Podpredsednik dr. Šram se je izrekel, da se odpove dostojanstvu podpredsedništva, ker se ne čuti zmožnega, da bi še dalje predsedoval korporaciji, kjer se godé reči, kakor jih tu vganja Starčević.

Touloun, 26. junija. Popoldne včeraj umrli so trije za kolaro. Obolelo jih na novo ni nič, v bolnišnico tudi ni nihče prišel na novo. Ljudstvo je pomirjeno.

Hanoi, 26. junija. 4000 regularnih Kitajcev napadlo je 23. junija proti pogodbi od 11. maja četo Francozov, ki je korakala, da obsede Langsons. Na mestu ostalo je 7 mrtvih in 42 ranjenih Francozov. Na pomoč odšel jim je general Negrier z vojniki.

Zahvala.

Dne 18. junija ob 9. uri zvečer bila je vas Voklo županije Vogljanske pozorišče silovitega požara. Ogenj zatrosen na nekem skednji razširil se je z nenavadno hitrostjo na vse strani. Ves spodnji del vasi bil je v nevarnosti. V tej najhujši potrebi prišla pa nam je iz Kranja od slavne požarne brambe vrla in nepričakovano hitra pomoč. S svojo društveno brizglo delovali so vsi navzoči udje na vse strani s čudovito vstrajnostjo in pogumom, bodi si da ubranijo nadaljno razširjevanje ognja, bodi si da ugasé na vže opaljenih ali razgorelih poslopjih ognjeno žerjavico. Neprenehoma, od desete ure do dveh po

polnoči gibale so se pridne in neutrudljive roke čvrstih Kranjskih požarnih bramboveev.

Podpisani občinski predstojnik želée ustreči iskreni želji pogorelecev in cele občine si dovoljuje slavni požarni brambi za ta dejanski čin človekoljubja in požrtvovalnosti izrekati tem potem javno najtoplejšo zahvalo.

Občina Voglje, 23. junija 1884.

Janez Mol, župan.

Umrli so:

23. junija. Jurij Novak, kajzar, zdaj kaznjenee, 63 let, ulico na Grad št. 12, vodenica.

24. junija. Franca Matevž, hišnega posestnika žena, 60 let, Križevniški trg št. 2, otrpnjenje pljuč. — Martin Šlak, delavec, zdaj kaznjenee, 58 let, ulice na Grad št. 12, jetika.

Tuji.

25. junija.

Pri **Malič:** Kirchof, Wintzel, Rosenbaum in Weil, s soprogo, trgovci, z Dunaja. — Jos. pl. Sdriwitzhofen, c. k. uradnik, iz Grada. — Loy pl. Leichenfeld, c. k. kontrolor, iz Gradiške. — Josip Petsche, trgovec, iz Koševja.

Pri **Slonu:** Frane Steiner, trgovec, z Dunaja. — Janez Aufmuth, trgovec, iz Grada. Roulett, zasebnik, iz Izole. — Helena Jordan, posestnica, iz Varaždina. — Ferd. Gašpari, c. k. živinozdravnik, iz Postojne. — Anton Klemen, župnik, iz Smlednika.

Pri **Bavarskem dvoru:** Božidar pl. Kuornrig, grajšček, iz Rusije. — J. A. Gadel, iz Švedije. — Josip Goljevšek, kuč. lesa, iz Kanala. — Vinko Vetrič, s soprogo, iz Zaplane.

Pri **Avstrijskem cesarji:** Berta Ravnicer, iz Grada. — Ernst Mercher, natakár, iz Zagreba. — Ernst Hariš, iz Ljubljane.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkt. 9 gl. 25 kr., — domača 8 gl. 25 kr. — Rž 5 gl. 78 kr. — Ječmen 4 gl. 78 kr. — Ajda 5 gl. 78 kr. — Proso 5 gl. 45 kr. — Turšica 5 gl. 60 kr. — Oves 2 gl. 96 kr.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

26. junija.

Papirna renta po 100 gl.	80 gl. 05 kr
Sreberna „ „ „	80 „ 90 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	102 „ 25 „
Papirna renta, davka prosta	95 „ 55 „
Akcije avstr.-ogerske banke	857 „ — „
Kreditne akcije	160 gl. 301 „ 40 „
London	121 „ 85 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 77 „
Francoški napoleond.	9 „ 69 „
Nemške marke	59 „ 60 „

Od 25. junija.

Ogerska zlata renta 6%	122 „ 55 „
„ „ 4%	91 „ 30 „
„ papirna renta 5%	88 „ — „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gl. 109 „ 75 „
„ Länderbanke	100 „ — „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	554 „ — „
„ državne železnice	315 „ — „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	218 „ 50 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 125 „ — „
4% „ „ 1860	500 „ 135 „ 25 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 168 „ — „
„ „ 1864	50 „ 168 „ — „
Kreditne srečke	100 „ 175 „ 50 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 18 „ 75 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	107 „ 25 „
„ Ferdinandove sev.	105 „ 75 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ 50 „

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani

se dobiva knjiga:

„Ne v Ameriko!“

Spisal Jak. Aléšovec.

Cena 1 gl. po pošti 5 kr. več.

Politura

za mobilije,

ktere se lahko vsakdo posluži, da si zlika svoje stare mobilije, ki se že po prvem likanju svetijo kakor nove. Cena za vsako steklenico 1 gl. 20 kr. proti poštnem povzetji razpošilja

L. Epstein, Wien, VI., Getreidemarkt 17.

Zahvala in priporočilo.

Udano podpisana se zahvaljuje najtopleje prečastiti duhovščini in p. n. občinstvu za vse do sedaj skazano zaupanje, ktero je užival pri njih moj ranjki mož, g. Lovro Zelencec. Ob enem pa prosim ter se najtopleje priporočam, da se še nadalje podpisani skazuje dosedanja naklonjenost, ker bom s pomočjo vrlaga delovodje nadaljevala

ključavničarsko obrt

ter obetam najhitrejšo postrežbo z najboljšim blagom po najnižjih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Lovro Zelenceva vdova,

(2) Sv. Petra nasip št. 23.